

Anga Mária

A Te lélegzeted...

Veled voltam. Tisztán és visszavonhatatlanul kristályosodik az ott maradásom, még akkor is, ha azóta lehettem reggel, délután, vagy az évszakok között hánykolódó didergés.

De a Te lélegzeted tart bennem erőt, és az ölelésed emeli égig előttem a nyárfát.

Mert minden forrás akkor tört fel égből, földből, amikor ott voltam veled.

Az ember...

Mert az ember egy időn túl forrása lehet már minden folyónak, és mederből kilépve lehet tenger árja, lélegzetétől lesz hevült a nyári szél is, az éjszakai sírást elfelejti, lázadásaiban meglátja önmagát, és ellenségei bűneit is megbocsájtja. Egy időn túl az ember a fiatalság menedékét szívében hordja, Napot álmodik és hajnalt, a vadludak ilyenkor beköltöznek szobájába.

Sebestény-Jáger Orsolya

A darvak

...és elszálltak fölöttünk a darvak is,
messzi titkokat tudó szemekkel,
szálltak szabadon a szürke égen át,
egy szélfúttá decemberi reggel.

S míg szárnyaltak suhogva a horizonton át,
mint akik csalhatatlan érzik: lehet,
vitte az égbolt szárnyaik vonalát,
én sóvárogva vágytam iránytűjüket.

A bőra

(Férjemnek)

Ott szeretnék lenni újra Veled
azon a szélfúttá, fehér balkonon,
hol titok maradt a távoli túlpárt
e fényektől átjárt augusztuson.

Csupa csönd volt az álombeli nyár,
kavicsok íve a tenger felett,
gyermeklányunk beleborzongott:
lélegzetünk is Te engeded.

A negyedik napon feltámadt a szél.
Néztük, amint partra vetette
millió hullámát, s míg párájuk szállt,
– tudtuk, nincs szavunk ilyen színekre.

Térben, időben továbbfolyt az élet.

Az emlék szunnyad, moccanni sem mer,
de csöndes estéken, ha behunyorom a szemem,
látom magamban, ahogy hömpölyög a tenger.

Mi így mondjuk: „messze”, s mondjuk: „távol”
- de valahol egy érintetlen sziget
lakói nyelvén ez szebb és igazabb:
„ahol még anyád sem látja könnyeidet.”

*

Az ezüstoffenyő

(Kislányomnak)

Ő látta meg elsőként, hogy sarjad a fű.
Kislány-szemében a titokzatos Élet,
mely elindult akkor a lankás föld fölött,
azon a napon mindannyiunké lett.

S megálltam mellette eltűnődön,
mert tudtam, mit rejt a néma föld,
s láttam az ég fele nyúló ágakat,
én láttam a hajdani ezüstoffenyőt.

„Ő ne vedd el még, hátha kisarjad”
öntöttük nyáron napokon át,
de e fának a sorsa más volt,
Ő másként adta meg imánkra válaszát.

Fenyő-élete előttünk ért véget,
és rönk lett és gally, és füst is lesz talán,
bár egykor bátran dacolt a széllel,
majd elszáll fölöttünk egy téli éjszakán.

Gyökere helyén most sarjad a fű,
naponként újra megöntözöm,
és sírja fölött, ha olykor megállok,
az Élet úgy árad rám, mint fényzőn.

Újra Prágában

Csak sejtés volt, csak múltó gondolat
s törékeny a csend boltíves,
ódon templomkapuk ölén,
hol az árnyak messzire nyúlnak,
mint kéklő délutánokon a remény.

Meg-megálltunk, néztük a várost,
s túlnöve múlton s önmagunkon
kiteljesültek a zárt terek,
feltárult a kép száz szilánkja,
mit fogva tartott egykor a képzelet.

Léptünkre koppant fáradtan az este
összeborultak fölöttünk az árnyak.
Nagy magányos kőrisfa alatt
pihentünk meg, keresve
egymásban, aki megmaradt.

Majd haladtunk lassan tovább
a sosem volt, sosem lesz nyomon
mit a köveken hajdan itt feledtünk
s a perc úgy suhant el, akár az élet
suhant el felettünk.

Seléndy Balázs

Eine Flasche Bier

Mint a sör habja borul ki
belőlem az utálat s az undor.

Úgy ülünk itt a kocsmá asztalánál
mint olcsó kurvák ha vendégre várnak.
Köszöngetünk jobbra: "Ah, servus", balra,
míg jön egy legény és megszánja csapzott,
lógó hajunk s a szegény
Flüchtlingnek egy korsó sört fizet.

Oh, két hónapja még...
Géppisztoly a vállon, erő a karban,
hit a szívben és a szemben
férfibecsület. Milyen hegyesen köptem
volna le magam ha tudtam volna, hogy

engedni fogom,

hogy az októberi feltüzesedés,
a novemberi erdők hidege, az éjszakai
menetelések ólmos fáradtsága,
Ottó meg nem szűnő rémületes ordítása a
rohamban kapott fejlődése után,
(cipeltük, úgy tűnt, az örökkévalóságig,
árkon, rönkön, hullott fatörzsön emeltük át lihegve
már alig élő testét); ha tudtam volna, hogy

el fogom túrni,

hogy az a gyönyörű remény és a mi
elszánt elhatározásunk
vezessenek bennünket
ide!

Mint a sör habja borul ki belőlem
az utálat s az undor.

Fel

Szavaim
közel hat évtized üledéke alól
igyekeznek feltüremkedni -

tizenkilenc éves, erőtől duzzadó
karjaim éledni akarnak, küszködni,
hogy hét év Villon nyelvének és egy félszázadnyi
Shakespeare szónak nehezét
felemeljék – csak felemeljék, ne odavágják,
ahogy Toldi tette s meggyilkolt malomkövével
egy szerencsétlen, csúfolódó
fiatalt ...

76 éves vagyok, karom aligha duzzad,
de a szavakat akarom s ha nem erő
és rámenő lelkesedés, akkor megfontolt,
türelmes akarat
fogja visszaédesgetni őket
egyenként, engem egésszé téve,

ahogy
a szemerkélő tavaszi eső
nedvesíti és ébreszti fel

az alvó földet.

A szerelem

A szerelem nemes
rabszolgája,
láncait büszkén viseli
s nem érti a népek
pupilláiban az átütő szánakozást,
amikor egyszer, máskor
egy szempár,
könnyen elriadó
szabad
madár,
homlokán egy pillanatra
megpihen.

H. Hadabás Ildikó

Öregemberek álmatlan csendje

Több száz éve verték, készítették
lelkem köré, testem köré
a szorongás kalodáját,
s a félelem szögeit ütötték
minden rácsba, álomba,
a Hatalom jó helyre született pribékjei,
hogyan elfelejtsem a csend ízét, s
féljek a patkány-iszonytató éjjelek kaparászásaitól,
a láncaltok folyamatos tompa dörejétől,
amely felszántotta reggelre
az aszfaltok útjait, s jaj,
hogyan nem vettem észre, hogy a lakatok zárja
leüthető, kinyitható, számon kérhető,
hogyan a hangok fenyegetése túlharsogható,
hogyan ebben a kitesztottságban
a folyók zubogásában, az eső gyönyörű frissében
szavakba nem zárható fényzuhatag
lakik, lakott és lakni fog ajándokul.
S ahogy teltek a lassú századok,
sokasodtak sejtjeim szívdobbanásai,
már nem maradtak némák, hanem nekiütődtek
néma bugyrokba rejtegetett
ősök szózsákjainak,
levették a tiltások galériáját a falakról,
hátra sem fordultak,
a loholó, mentegetőző kutyahad csaholására,
csak dobogott, csak ütötte-verte szívem
fény felé énekelt zsoltárait,
s úgy, ahogy voltam, szegény ruhában,
ékszerek cicomái nélkül,
hatalmas, égi körforgásban
elhussantam, lábaimon föld pora nélkül
az emlékezés nélküli mezőkre.

*

Megvénhedtél, hja
fájni kellene, égni a csontnak
hevülni, s megmozdulni,
mint mikor a meredt gyík felolvad a napsütésben,
s aranyló zölddé válik,
felragyogtatott szépségében.
Örülni kéne, hogy az egyre hulló sírrögökkel
nem rád hullik a halál, miközben eszedbe jut,
már 500 0000 forintért
megvetted az égett test
hamujának 25 éves lakhelyét,
s a szívedbe vert bizonyosságot,
hogy az sem örök életű,
nem ám, még annyira sem
mint azoké az évezredekben
földre ráncigált etruszkoké sem
kis faragott urna-házaikban,
akik öröknek hitték, elrejtettnek,
gránitok-isteneinek titokzatos arcát,
s faragott lágy kezét,
földkupolás templomaik idő-takarta
erdei alatt megbújó életükkel.
Töprengve méricskéled a sorsodat,
s elfordítod fejed a tükrök előtt, ne lásd
kivénhedésben őrzött őseid,
az elhagyott ajtók kilincseiben megöregült tenyereiket,
az ide-oda lengetett fakuló szó-szilánkokat,
amelyek egyre súlytalanabbak az ég alatt,
s miközben latolgatod, hogy hullik az idő
a földbe-égbe, még nem a tiédbe,
mormoló imád közben boldogan
elkapod a hulló zöld diót,
és illatában a gyermekkor boldog fanyara
mára kis reményt ígér, egy napnyi életet!

Suhai Pál

Szelfi Angelával

Vetve az ágy,
Sürget a vágó,
Angela, jöjj, gyere, élvezd.
Téged idéz
Mind e vitéz,
Élni akar, de ki él, veszt.
Én is ilyen
Holt-eleven
Lennék nélküled, Angyal –
Ámde veled
En-hiremet
Kedvem rontja haraggal.

Pincsi hajad,
Törzs derekad
Féli s lázad a vágyam
Visszakozó,
Vészt okozó
Csókba lehelni be lágyan.
Juhlegelő,
Dögtemető
Tested ölelni igézve,
Kurva-ölon
Jobb, ha ölöm,
Mint szemedet megidézve.

Reppen a lomb,
Sárgul a domb,
Arra ha mennénk ketten,
Retten a szél
És lebeszél
Élni ma önfeledetten.
Itt valahol
Birka-akol
Bűzét sejti az orrom:
Csend, Kicsi, csend!
Így, ez a rend –

Menj haza, jobb neked otthon.

Sipos Erzsébet

Csatlakozás

Dr. Lisztóczy Lászlónak

Tudjad, hogy Dsida Jenőt
én is nagyon szeretem,
és hogy 63'-ban ott volt velem
Kocsárdon a céklaszagú, szutykos állomáson,
Mikor Anyám először vitt haza,

csütörtök volt, de nem Nagycsütörtök,
mert ahhoz csak szegény Jenőnek van joga,
és nem volt csatlakozás...

Megszűnt tér, idő,
bambán, álmosan néztünk magunk elé
a vaksötétben kinn egy padon,
kattanva lökdösték a percek egymást
a falon, s éreztük magunkat
egy másik, idegen, vad galaxison.

Székelykocsárd = Razboieni
Így mondtuk, „rosszbajon” kell átszállni

Kisiklatott, kifecamított szavak
visítanak a kerekek alatt,
ha egy-egy állomáson áthalad
a vonat,
Târgu Mureș
Miercurea Ciuc
Cluj-Napoca
Mátyás sír...

És nem volt csatlakozás,
és nem is lesz már soha

Csak Te vagy a csatlakozás,
meg én és néhányunk,
kik strázsáljuk a nyelvet,
akiknek fontos, ha agyon is vernek,
és nem volt könnyű álmunk a határon,
mikor indexre tett szavak
remegtek ruhák, takarók alatt,
s jól megélt a spicli,
hogy amit gondolsz, ne mondd ki,

de a levert névtáblák fecskefészke,
folyton visszaszállt régi helyére,
s mindenki tudta: ez a Kossuth,
Petőfi, Bethlen utca,
s tudták dolgukat azok,
kik „szavaink kaptárzúgását”
sejtekbe hordták,
mint Te, László.

Oláh András

különbéke

F. I.-nek Nagyenyedre

a kijelentő mondatok ideje lejárt
a meg nem válaszolt kérdések kora következik
nyelvet ölt a bizalmatlanság
felesleges kockázat magadat kiadni
maradt egy kartondoboznyi megsárgult papír
s a nyelv melyen még álmodban beszélsz
a férfilét szintiszta önzés
de holnap is lélegezni kell
és emléket ölni csendben félszegen
megtanultál a kifosztásba beletörődve szeretni
maradtál bűnös szemtanú
akit nyolcvanegynéhány év súlya húz
– mi tartott eddig magad sem érted –
de a sebzett magot ha elveted
fájdalom nő kár titkolózni mert mi lehet
rosszabb a ki sem mondott lényegnél
a sok kimentett kérdés mellé
mézet csurgatsz a teába s már csak azt várod
mikor oltja el az álmodot a reggel

kényszernémaság

tudod ez már nem a te holnapod és hiába
is nyújtanál be Istenhez kegyelmi kérvényt
nem juthatsz már el a tengerig soha
a dolgok néha apróságokon múlnak
de nincs megállás nincs kivételezés
megjártad te is az idő próbafülkéit
kilencvenegy év hosszú biciklin és gyalog
szépet hazudni róla nem lehet
fölfalja gyűrött arcodat az éjszaka
átnyúlok hozzád keresem a kezed
így leszek híd így leszek járda
maradék magamnak kényszernémasága

megint más

az ember kerítéseket bont s falakat
kivágja a fákat és keze nyomán
új alakot nyer a kertvég de a szétfűrészelt
fákat visszahordja az emlékezet
mert mindenhová múltját viszi tovább –
levethetetlen szűk kabátként viseled
te is pedig már alig emlékszel milyen is
lehetett őszi avarkupacban hemperegni
csak harapni karmolni tudsz
de tekinteted alkalmazkodik a hiányhoz
s ha a szél néha felborzolja a múltat
hagyod partot érni azt a régi mesét

Finta Éva

A folytatásban

Ott lenni a folytatásban karján gyermekeivel
ismétlődni a teremtésben merészen domborodó homlokok által
íves vagy kiugró szemöldökcsontban
ismétlődni a pályán, a laboratóriumban és a kitüntetésekben
ismétlődni és elkanyarodni, bele a fantázia kontroll nélküli következtetéseibe
ahogy Eve tette az írás által
és mégis a hitelesség szolgálatában maradni -
mintha megfelezte volna magát:
Irene lett a puritán tudós
Eve maradt a nő
Irene lett ő maga
mindig egyedül a férfiak gyűrűjében
elegáns tudósuraság között csaknem munkaruhában
csak a haj szőke ragyogása
az arc áttetsző révedése
a természet törékeny vonala volt minden eleganciája.
Majd átalakultak homloka vékony redői alatt a vizslató szemek
a bizalmatlanság és kételkedés tüskéi költöztek belé
állandó fülzúgása
hunyorgó, apró szemeknek egyre párásabb képei
reumatikus fájdalmai öröklött ékszereit is visszacsempészték a múltba.
A kínos fotografálások egy-egy villanásába -
mikor a szépség maga volt az ifjúság
mikor az ifjúság maga volt a szépség –
még fellobbannak Marie szőke fényei
még beleragyog a lencsébe valami arcon túli, környezeten túli
ragyogáson túli ragyogás
de Missy Maloney diadalmos jelenléte már letörli arcáról a fényeket
ott, 1921-ben, az USA vendégeként, lányaival
már hervadt és ideges vonásai mutatják zavarát.
Az egész parádéból csak a tudós kollégák társasága nyugtatja meg
arca öregebb, mint hat évvel későbbi felvételeken
pedig még csak ötvennégy éves...
És a fizikus - kémikus kisasszonyok Európából:
Magyarországról Róna Erzsébet, Götz Irén

az angol, lengyel, román, orosz kisasszonyok:
a szépítkezés nagymestereiből a gondolkodás nagymestereivé lett
karcsú, törekeny, lenge lányok
kiket magához intett a tudomány elragadtatása –
ó, költészettel megigézett tudós kis ördögök -
már tizenhat éve ott sűrögtek felváltva Marie Curie laboratóriuma körül
gondolatai, felismerései, bátorsága körül
hogyan legyen folytatás
hogyan legyenek tudós asszonyok
valami egység, valami jóság, valami világbéke nevében
az elmúlás ellenében
a tehetetlenség ellenében.
Ez az 1927-es ötödik Solvay – konferencia Brüsszelben
tizenhat Nobel-díjossal, huszonkilenc résztvevővel
melynek megörökítésében ott látjuk Marie-t, Einsteint és Paul Langevint is
az első sorban helyet foglalók között
és Einstein híressé vált mondata:
„Nem hiszem, hogy kockázná a Jóisten” –
melyet Stephen Hawking állít feje tetejére az Isten mégis kockázik
populárisnak szánt kötetében.
Ernst Solvay, ez a belga szódagyáros kellett ahhoz
hogy ezt a tudós társaságot összegereblyézzé
egymás mellé rendelje
a volt szerelmeseket is egy sorba ültesse.
Einstein atyai figyelme védelmezte akkor leginkább Marie-t
ezen a Solvay - konferencián, ötvenhét évesen
lelkében letakart parázssal
szemében eltűnt öröme s fájdalma harci indulójával
egyetlen nőként
huszonnyolc tudós férfi társaságában
Einsteinnel az epicentrumban
ősz fejről kalapját levéve
Marie még egyszer szemberagyog.

Koncsek József

Tavaszelő a Dunán

Görcsös jégtömbök úsznak a Dunán,
A kikötők még nem vágynak hajókra,
Madártávlatból a köd ugyanolyan lehet,
És villamos csörömpöl. Nem látszik.

Kutya nélkül sem sétálnak –
A szigetek magukat jelentik,
Kopár, dísztelen itt más is,
Lapul a gyötretés a fájdalomküszöb alatt.

Mint hídroncsok, acéltagok,
Mint iszapig fulladt mozgásigény...
Mint alá-aláhullatott sirályok,

mint valami hümmögés...

éj

mélységes éj,
fény sem szennyezi,
közel jönnek a fák, a bokrok,
érezem, ahogyan megdobbán a lélek,
vagyok,
mindenbe és a mindenségbe oldott
széjjelhajló két karommal
visszaölel az ég, a föld, az éj,
mélységes éj.

szentendre

van egy harci mozdulat – a mellen összefont
két kar kilendül, széjjelcsap kétfelé,
így üti le azt a kezét, amelyik a vállat megérintené,
ez szentendrén jut eszembe nyáron,

elnéztem máskor az agyag- meg az ólomkatonákat,
két fehér sáv fut a válluktól derékig, mellükön keresztben,
második frígyes porosz gránátosai viseltek ilyent

az egyiptomi fáraók a hatalmi jelvényeket, horog és korbács –

figyeljétek meg a mozdulatokat,
a tenyér, a tenyerek élet, a mozdulatot,
amikor egy kéz rá akar kulcsolódni az arccal feléje álló
másik ember vállára, lányéra, férfiéra

harc az ölelés is
kapaszkodni a másikba, valakibe, valamibe, ágba, földbe, vasba, sínbe,

jegyezzétek meg a vérző virágokat
jegyezzétek meg a roncsokat, a csontokat,
jegyezzétek meg a csókokat

andrásy úti fák

kosztolányi dezső, „ti voltatok az ifjúság”
ostorveleslámpa-oszlopok
- arra ijedtem, hogy gumibotok sorakoznak,
rémkép,

ezek nem kosztolányi fái, ezek gumibotok, itt olyan történelem
van, hogy tört a csont, a gerinc roppant,

feszés a fegyelem
fénylik botsorokban,
undoruk hörög

és azt álmodtam, hogy zokognak az oszlopok,
derékből hajolnak meg, úgy zokognak

és zokognak az oszlopok, zokog a fényük is, és zokog,
hogyan zokog a megszokni,

hogyan zokog a szokni, zokog a vizes zokni
és zokognak vizes zoknik az erkélyrácsokon az andrásy úton,

hogyan zokni, szokni, zokni, szokni, zokni, zokni,
vizes zoknikban nincsen lendület,

és annak sincs már híre sem, hogy itt futottam, akkor még nem nélkülöd,
kimostad a nadrágomat meg a zoknimat.
ezen is tűnődtem sokáig,

és eszemben járt egy nagy lajos novella is a szerelmes asszonyról,
meg apostag meg taposnak,
rím, rém, rám,

és nehéz volt akkor nekem szeretnem az ifjúság álmodó üllői úti fáit.

Gál Sándor

Estéli írás

1

Tegnap – június 23-án – gazdag postám volt. Megérkezett a *Hitel* – benne az Andor emlékére írt *Hatalmak* című versemmel, aztán az *Agria Az Ómega kísérlet V. részével*.

A legnagyobb meglepetést azonban *Lezsák Sándor Összes verseinek* dedikált kötete okozta. Régen, valamikor a hetvenes évek második felében, Sanyi néhány napot nálunk töltött Kassán – ha jól emlékszem, Szakolczay Lajossal együtt, de erre ma már nem mernék megesküdni. Az azonban tény, hogy együtt voltunk Stószon, ezt igazolja Fábry Zoltán sírjánál készített felvételem. Sanyi ezt követően meghívott Lakitelekre egy író-olvasó találkozóra, ahová én magammal csábítottam Szakolczay Lajost, s Lezsákéknál töltöttük az éjszakát. Később még párszor találkoztunk, de a történelmi események Sándort a nagypolitikába sodorták...

Szóval a ma érkezett, dedikált verseskötete vált kellemes meglepetéssé.

Tettjére a hátsó borítón Szakolczay Lajos kötetajánlása olvasható.

Sándor dedikációja így villan át évtizedeken, emlékezve és emlékeztetve, amikor ezt írja: „... az elmúlt évtizedek emlékeivel, baráti szeretettel küldi: Lezsák Sándor. Lakitelek 2015. május 25.”

... Bizony, nem esik meg a magamfajta öregemberrel gyakran, hogy a Magyar Parlament alelnökétől ilyen emlékeztetőt kapjon.

S mert van, rövidesen én is küldök Lakitelekre olvasnivalót.

2

Hetek óta semmi érdemlegeset nem írtam. Holott „*Az értelem csődje*”-nek a záró szakaszát össze kellene – s véglegesen – foglalnom. Itt van tíz-valahány pontban leírva az erről szóló „igazi” leírivaló.

Holnap ide másolom az egészet, azért, hogy ha nem lenne rá mód és esély rendszeresen leírni, legalább a szándék megmaradjon.

3

Az idei Jászói Nyári Szabadegyetem programjával kapcsolatban írtam le az alábbiakat: Fábry és Stósz – nincs! Az egykori órhely – a „nincs elveszett poszt” mára e l v e s z e t t!

4

Az alapkérdés: mi az, ami még számomra elérhető, amit képes vagyok – amit képes lehetek – befejezni?!

Nem a mennyiség – a minőség a lényeg.
Magamon kívül számíthatok-e érdemben még valakire?
S végül: szüksége van-e még bárkinek rám és gondolataimra?
Kérdések, amelyek felől döntenem kell, s felelősséggel – belátható időn belül.

5

Az öregség „irigysége” (?)
Mitől s miért?
A „megkívánás”, a „féltség” és maga a látvány...
Hogy van, amit már nem vagyok képes elvégezni, „megcsinálni”, még csak gondolatban sem...
Olykor már igen nyomorultnak érzem magamat.
De még inkább feleslegesnek...

6

A mára virradó éjszaka (szept. 5.) tele volt égi viharokkal. Én pedig éjfél után nagyon rosszul lettem, epét hánytam, és mintha elveszítettem volna a tájékozódó képességemet – alig találtam be a házba... Ahogy megfordultam magam körül, lángolt és mennydörgött mind a négy égtáj pereme..
És szakadt az eső...

7

Szeptember 13. – elhatároztam, hogy napló helyett – ami majdnem ugyanaz, ám mégis más –, napi jegyzeteket írok esténként, már amikor lesz erőm hozzá és mondanivalóm is lesz... Ez nem a „*Feljegyzések elmenőben*” folytatása, hanem a napló, mint műfaj egyféle változata. Hogy aztán mire jutok vele és magammal, azt egyelőre a sejtelmek jótékony homálya fedi. Így a mai napról annyit, hogy egy kevéske hasznos munkát is végeztem, amelynek látható és érzékelhető mivoltát a télire begyűjtött sárgarépa jelenti.

Voltam „kint” vadászni is, de a szarvasbikák még hallgatnak, holott most volna a „bógés ideje.” De ma este egyetlen nyekkenést sem hallottam. Mindössze két idei rókát láttam, meg egy árva süldőnyulat. Tele vagyok – ebből következően – negatív élményekkel. Már ha lehetséges az ember számára bármilyen élmény „negatívum”?!

8

Tegnap este – szept. 16. – Szinán voltunk, a Rozmaring megalakulásának 65. évfordulójára rendezett találkozón. Régen nem volt ilyen szép estém... Ahogy a már az ötven körüli egykori táncosok – mert hogy az alapítók közül már alig vannak

néhányan – ma is ugyanolyan lelkesedéssel, egymásra figyeléssel táncoltak, mint mondjuk harminc évvel ezelőtt, az már-már hihetetlen...

Számomra pedig az volt az igazi meg-megisméltendő élmény, hogy milyen intenzitással figyeltek, és – ügyeltek – egymásra!

Még az óvodáskorú „Rozmaring-sarj” apró táncosai-énekesei is!

Valamikor régen, amikor már „Az Egy és az Egész” kölcsönhatásáról kezdtem gondolkodni – meg írni is persze, – ez jelentette a legfontosabbat: a közösséget egybe tartó folyamatok. A hagyományos gazdálkodás és az abból származó közösségi rendszer – benne a mindennapi munka, a kultúra, a népművészet – teremtő egészében! Ami pedig így együtt emelte a közösséget, a nemzetet, a nyelvet – és képes volt azt megtartani is! Ez sugárzott minden dalból, minden mozdulatból tegnap este Szinán.

És az idő távolsága – hogy a Rozmaring 25-ik évfordulóján is ott lehettem már, s köszönhettem a Csemadok járási elnökeként – akkor ezt a kiváló együtttest...

A tegnap estéli történet egy lett számomra a megismételhetetlennel.

9

Az elmúlt három szeptemberi nap meghozta az igazi őszt, égi zuhatagaival, délutáni szélviharával, hidegével együtt... Éva pedig bekapcsolta a fűtést.

Itthon volt Satya, de mostanra már Veresegyházon van, mert Évuséktól hívott... Délután pedig az *Agriának* postáztam az ígért közölnivalót. Verset is írtam, meg most ezt a pár sort.

Ha kitisztul a magasság, hajnalidőn megnézem majd a teljes holdfogyatkozást. Ha szerencsém lesz, még láthatom ezt az égi csodát újra...

Egyszer, jó húsz évvel ezelőtt – vadászni voltam kint a Kanyapta menti síkon – éltem meg egy ilyen égi parádét. Akkor nyár volt és tiszta égbolt. Ma is pontosan fel tudom idézni részletesen, ahogy a Föld a Hold és a Nap közé ért, s a Hold valóban „elfogyott” apránként... Majd lassan újra „visszatért” elém teljes pompájában – együtt Dávid királlyal... A következő ilyen jelenség, mostantól számítva, 16 év múlva lesz látható, ami ugye számomra akkor volna esemény, ha legalább annyi évet élnék meg, amennyi édesanyámnak megadatott. Azonban ha elérném a nyolcvanadikat, már az is csoda lenne, hiszen most, szeptember 23-án kezdtem a rák utáni idóm nyolcadik évét, ami önmagában is majdnem elképzelhetetlennek tűnt néhány évvel ezelőtt.

Itt most már be is fejezem – ha az éjszaka szerencsém lesz, holnap ilyenkor elbeszélem majd, hogy milyen volt a mostani holdfogyatkozás...

10

Hajnali három után felébredtem. Általában az utóbbi években így, kora hajnalban rendszeresen felébredek, s még havas teleken is járok egyet. Aztán egy fél alatóval legyűröm a reggelig tartó sötétséget.

Szóval kimentem ma is megnézni az éjszakát, megnézni az ígért holdfogyatkozást. Volt itt-ott néhány felhő-rongy, de az égi jelenést folyamatosan követhettem. Csak orkánerejű északnyugati szél vad, ágakat és lombokat tépő ereje zavarta a fent lévő látnivalót...

Meglehet ezért vagy ettől éreztem úgy, hogy az a régi, húsz évvel ezelőtt látott holdfogyatkozás élménye gazdagabb volt a mostaninál. Talán azért és attól, hogy akkor és ott az egész t végigkövethettem, s még arról is megfélemedtem, hogy nem Holdnézőbe jöttem ki az éjszakába, hanem hogy terítékre hozzak egy szarvasbikát...

Azonban a két holdfogyatkozás emléke és élménye nem kizárója, hanem kiegészítője a megélt csodának, csodáknak.

Különbö a Holddal kapcsolatos emlékeim egyike, amikor Szabó szüle, anyai déd-nagyanyám egy dinnyeföld szélén álló csöszkunyó mellett azt mesélte, hogy odafent szent Dávid hegedül, s ha van rá türelmem, meg is hallgathatom a muzsika szavát... Ahogy ezt már részletesebben leírtam az *Egy nap emlékei* című „kísérletemben.”

... Szóval a „szférák zenéje!” És ahogy akkor megszólalt a maga teljességében. Megismételhetetlen sodrásában – és sodrásával –, minden éjszakában és minden holdtöltében s még a holdfogyatkozásban is továbbél.

Milyen bonyolultnak tűnik az egész!

S közben milyen egyszerű!

Látni, hallani, megélni és megőrizni.

Ezért van az estéli írás...

11

Sátorlajújhely – a Kazinczy Társaság megalapításának 30. évfordulójára rendezett tanácskozás. Pénteken Széphalom, A Magyar Nyelv Múzeuma, Kazinczy sírja. A „határon túliak” nevében koszorúztam, a múzeumban pedig – Kováts Dániel kérésére – felolvastam két versemet. Pénteken pedig enyém volt a „záróelőadás.” (A *Csillagok? Csillagok!* című írásomat olvastam fel.) A Soós Károly által alapított és szerkesztett *Reformatus Sion* egy példányát a Kazinczy Múzeumnak ajándékoztam – ebben a számban egy rövid jegyzetben emlékezik meg Soós Károly a pataki „schóla” megalapításának négyszázadik évfordulójáról, megnevezve az alapítókat és azokat a jeles férfiakat, akik itt tanultak egykor.

Rengeteg Kazinczyról szóló aprólékos előadást hallgattam végig, ám bölcsőbb nem, csak csodálkozóbb lettem... Hogy egy kéziratban szereplő pontosvessző – például – milyen jelentőséggel bír az egész életmű szempontjából. Csodálnivalók voltak a megközelítések és a magyarázatok is. Engem azonban – újfent – abbéli meggyőződésemben erősítettek meg, hogy ezek a – különben magasröptű textusok – így vagy úgy, másodlagosak, hiszen „valamiről” szólnak, valamit magyaráznak, de leginkább föltételeznek... Hogy pl. Kazinczy hogyan gondolt el valamit.

Rövidre fogva, megmaradok a magam vélekedése mellett: tíz könyvből megírni a tizenegyediket, nem valami nagy vállalkozás, s főleg nem irodalom – hanem az irodalom magyarázata...

Nem kétséges, hogy nagy szükség van erre is, de én például e tekintetben az eredetit olvasom szívesebben. Például Kazinczy eredeti munkáit, s nem az azokból készült okfejtéseket.

Ettől függetlenül ez a kétnapos rendezvény egy közösség harmincéves erőfeszítését és eredményeit fogta egybe – nyelv, nemzet, közösség egyetemes gondjának vállalásával, szépségével együtt...

Örülök, hogy ott lehettem.

12

Tegnap és ma: Kassa. Új szemorvosom van, s megnyugtató, hogy a szemem rendben van – „mélységei tiszták”, s hogy a látásom százszázalékos...(Na!?)

Ma pedig az onkológián Sárosiová – így! – doktornő egészen el volt ragadtatva a laboratóriumi eredményeimtől – minden csupa „negatív”, ami, ugye a rák utáni időm nyolcadik évkezdete valóban örvendetes, sőt: biztonságos holnapot ígérő tény! (Is!) Még a „karcsúságomat” is kedvezőnek vélte, mondván, hogy a „kövérség” sok betegséget rejteget vagy idéz elő...

Este még kimentem a lánci házhoz vadászni, ám az esők után olyan mértékben ázott fel a talaj, hogy még terepjáróval se bátorkodtam le a „vadföld” mellé.

Ma délután pedig a „téli retket” – mert van már ilyen is – szedtem föl, kíváncsian várom, hogy ez a kísérletem milyen mértékben válik be... Maga a termés szép, öklömnyi nagyságú, és vérpiros gumók kerültek a pincébe.

És még a múlt heti szüret is a betakarodást jelenti: közel 250 liter cefre forr odakint a műanyag hordókba elegendő „buzitai nemesterkő” készül majd belőle. Ha kifőzetem, s ha Görgön Simon Béla főzdejében ihatóvá nemesedik!

13

Nagyon elégedetlen vagyok magammal, s mert így van, szinte rám szakad az esték sötétje.

Nem tudom, hogyan alszom el, nincs sejtelmem az éjszakáról – mintha darabokra hullanék benne vagy általa...

14

Az Egy spondeus mögött a csendet raktam rendbe, hogy ha az otthoniaknak sikerül a pályázat, jövőre könyv is lehet belőle.

Balázs F. Attila pedig azt jelezte, hogy A MOST-tal Magyarországon pályázik. Ez így – a mostani viszonyok között – szinte elképzelhetetlen... Megtörténhet, hogy jö-

vőre két verseskötetem és az Egybegyűjtött... XV. kötete lát napvilágot. E pillanatban azonban a reménységen kívül semmi se biztos – még maga a reménység se...

De történhet csoda!

Megpróbálom kivárni és beteljesíteni az odáig való időt...

Hát van mivel foglalkoznom.

Van? Van!

15

Olykor előtűnnek a hatvanas évek meg a hetvenesek és a nyolcvanasok is. És mind-az, amit ezekből az évtizedekből naplóimba folyamatosan lejegyeztem...

Ahogy mostanában beleolvastam az említett följegyzéseimbe, egyértelművé vált, hogy mára mindez történelemmé lett! Vagyis forrásértékké akkumulálódott. Arra gondoltam, hogy ha lesz időm, belefogok egy visszalapozásba, amolyan „történelmi kalandozásba”, kiegészítve az egykor – akkor! – leírtakat, a belőlük és általuk kialakult fejleményekkel együtt, amelyek a leírás pillanatában még nem-hogy tudhatók, de sejthetők se lehettek... És hogy ezeknek az eseményeknek az általam leírtakon kívül nyomát se lehet találni a csehszlovákiai–szlovákiai magyarság évtizedeiből ránk maradt dokumentumokban. Irodalom, oktatásügy, közélet stb., s benne az én személyes szerepem vagy szerepvállalásom... Színház, rendezvények, Csemadok, Anyanyelvi Konferencia, Tokaji Írótábor, miegyéb...

Iszonyúan csábítónak tűnik a visszalapozás – az események részletesebb meg- és felidézése... Ha *Az Omega-kísérletet* lezártam, megpróbálom ezt az eddig „elfelejtett”, vagy „lezártnak” tűnő időzónát

feltámasztani!

16

Ami még *Az Omega-kísérlethez* végiggondolni- és megírni való volna:

– Mi juttatta az emberiséget és a világot a végpusztulás szélére?

– A hatalom birtoklása és az uralkodás vágya?

– A megmaradás ösztöne?

– A bosszúállás?

Továbbá:

1. A folyamatos MOST

2. A „visszatérő” MOST

3. A „kitérők” MOST-ja (?)

17

Tíz nap utazás. Vilmáéknál, aztán Búcsón. Budapesten a Csontváry-kiállítás – vasárnap zárva volt, így hétfőn újra felmentünk a várba. 1964 után újra láthattam

ezt az igazi csodát És csak megerősödött bennem az a tény, hogy Csontváry a világ legnagyobb festője – a Napot, pontosabban: a Nap fényét – rögzítette vásznain. Ma is ugyanúgy világítanak tudatomban, ahogy azokban a székesfehérvári pillanatokban, amikor a Csók Galériában először láttam ezeket az óriásvásznakat, s álltam előttük, szinte bénultan és tehetetlenül... Igen, úgy – ez az igazság.

... És most még, ezt követően jutott időnk az újra megnyílt - megújult – Szent István-katedrális is körbejárunk. S itt is ért egy Csontváry-nagyságú élmény: a jobb szárnyon lévő ablakban a Szent Korona látható, s amikor a délutáni nap hanyatlóban volt, sugaraiban szinte tűzzé lobbantak a korona színei és motívumai.

Ha egy kicsit kipihenem magamat, mindezt részletesebben is leírom majd.

18

Néhány fontos pillanat megint elveszett.

Nem tudtam elérni odáig, hogy ide kerüljenek megőrzésre. Mostanában gyakori, hogy a kevésbé fontosnak tűnőek előbbre valóaknak, mert azok is részei a még létező egésznek: a kert, az udvar a lehullott falevelek...

A belsővel párhuzamosan a külső rend megteremtése.

Is.

19

Tegnap, november 14-én a terroristák Párizsban meggyilkoltak több mint 120 embert.

A sebesültek száma meghaladja a 350-et.

Az idén idáig több mint fél milliós muzulmánáradat lepte el Európát.

Az aktuális pápa pedig bejelentette, hogy ez már a III. világháború.

Őszentsége tévedni méltóztatott!

Ez már a IV. világháború.

A III. a h i d e g h á b o r ú v o l t .

Bizony mondom, nem könnyű emlékezni ma már a huszadik század európai háborúinak történelmére. De nem ám!

Még egy kortárs pápának se!

Főleg, ha a tegnapi Párizsra gondolok...

20

Azt hiszem, ma már az igazi föladat nem a leírni (leírás), hanem a megtartani (megtartás).

Az utolsó vállalás kérdése és ténye. Meg a megvalósítás lehetősége.

De: meddig?!

21

Kassa – onkológia. Utána pedig, kiegészítésül, karácsonyi bevásárlás. Még szerencse, hogy már újra lehet közlekedni a Nagyságos Fejedelem nyugvóföldjén.

Tegnap pedig Hidasnémetiben voltunk, a pénteki Bp.-i utazáshoz megvásárolni a helyjegyeket.

Mindenfélét csinállok, csupán ide, az íróasztalhoz nem jutok el... És mintha már nem is igyekednék, még annyira se, mint korábban. Pedig még ezt-azt be kéne fejeznem...

22

Pár nappal ezelőtt egybeszerkesztettem az utóbbi időben írt verseimet. Lehet az *Egy spondeus mögött a csendből* – mert, hogy ez lett a címe – egy karcsú kötet. A kötetzáró vers pedig az *A lehetséges ének*, a decemberi *Hitelben* jelenik meg. Ezt abból tudom, hogy tegnapelőtt kaptam meg s küldtem vissza a korrektúrát. Meg a *Magyar Naplóban* is mostanában jelenik meg egy versem... Ha meggondolom, nem is rossz évzárás. Örülök is neki – s jogosan! (Azért ide kívánczik egy kérdőjel is).

Továbbá egy ilyen estéli bejegyzés már-már olyannak tűnik, mintha magammal beszélnék...

Egy végtelen monológ lassú sodrása...

És a folytathatóság fellobbanó öröme!

Azért jöttem vissza, hogy ezt leírjam. És azt, hogy az éjszaka délnyugati alján a Hold tömör D-betűje tündökölt. A látvány valójában leírhatatlan.

Csontváry „fény-festményein” a fák és a virágok sziporkáznak így – vagyis tündéri ragyogást szórva a fátyolfelhőkre.

Végül is tele van csodával minden.

23

Megjelent az Egybegyűjtött...XIV. kötete – Búcsón volt a bemutatója, meg fölavattuk a szülőházam helyén létesített kicsi parkot, amelyet mama és papa emlékének ajánlottam – övék minden érdem.

24

Átléptem a 78-ik évemet. Ugyan mit hoz a hetvenkilencedik?

Reggel Márkus Béla hívott, hogy az MMA felkérte egy rólam szóló monográfia megírására, s hogy el is vállalta ezt a munkát. Igen örülök annak, hogy Béla belefog ebbe, hiszen ma rajta kívül nincs senki, aki úgy ismerné eddigi munkáimat, mint ő. Ha lesz erő és egészség is hozzá, talán – ha kitavasodik – Sándor elvihet Debrecenbe, s akkor egy-két, általam fontosnak gondolt dokumentumot, ese-

ményt is egyeztethetünk. De az volna a legcélszerűbb, ha pár napra elmehetnénk Búcsra együtt, egy helyszíni szemlét tartani. Majd még meglátjuk, mi lesz odáig.

25

Igen nehezen jutottam el a mai nap végére. Ami ugye, most van, ebben a pillanatban, ahogy leírtam. Kassa – mert bent voltunk ma is – megint kutyaül elfárasztott... De ezt már sokadszor írom le – mert ilyen a hétköznapi valóság: magamat ismétlem benne vagy így, vagy úgy...

November utolsó napja van, de mintha március elején járnánk... És Párizsban a „klímakonferencián” egy lélegzetvételyit se értenek a politika tömegnyomorának reprezentánsai a készülő tragédiából!

Hogy pár évtized jöttén nem lesz iható víz, se termőföld és levegő se lélegezni...

És ahogy már többször is leírtam: ez a gyönyörű bolygó ŪRI SZARKOFÁGGÁ VÁLTOZIK!

26

A *Somogy* című folyóirat közli „Az értelem csődje” című írásom néhány fejezetét. Délután Balázs F. Attila hívott, hogy A MOST-ra kapott támogatást, s így a kötet föltehetően az új év elején megjelenik.

Ezt a verset hozzávetőlegesen 2010–2013 között írtam. Kezdetben a címe „*Vers és próza*” volt, de ahogy gyarapodott, egyetlen, háromrészes kompozícióvá alakult át. Több mint kétezer sor. Úgy volt, hogy a *Madách-Pozónium* megjelenteti, de közben a kiadó csődbe jutott... Ha elkészül – s ha jól számoltam –, akkor ez lesz a hetvenedik megjelent könyvem.

27

A vers egyénisége!

Teljesség.

Látható és megélhető szépség.

28

A nap legfontosabb eseménye, hogy az *Egy spondeus mögött a csend* című új verseskötetet véglegesítettem. Közel hatvan vers került ebbe a már nem remélt kötetbe. Nem tudom, inkább csak remélem, hogy az idén még könyvvé is változhat – van erre némi reménység meg esély is. Ha ez megtörténne – együtt vele – eljuthatok akár a nyolcvanadik évem közelébe is... (A pillanat micsoda optimizmusa!). Még hozzá három új kötettel az asztalomon.

Satya is itthon volt, s az anyjával vettek mindenféle hasznos szerszámot a tavaszi és a nyári kerti munkákhoz – könnyebbségnek – számomra.

Vagyis az új töltőtoll mellé egyéb elvégeznivalómhoz is lesz mihez hozzányúlnom.

Most már csupán *Az Omega-kísérletet* kell teljessé változtatnom, az egyes részeket lezárni, nehogy tárva-nyitva maradjanak, mint az egykori feledékeny gazda kapuja, vagy kapui...

Különben az európai világ romokban hever. Akármikor új – másik – közel-keleti háborús szintérré süllyedhet. A terror és a terrorizmus áradata rátelepedett erre a védtelen földrészre, és folyamatosan növekszik. Rátelepedett történelmünkre, kultúránkra, anyanyelvünkre...

Néha azt gondolom, hogy ezt a döbbenetes „inváziót” a nálánál is nagyobb pusztításáradat szünteti majd meg – nem az emberi civilizáció és kultúra pusztulása –, hanem az emberiség kipusztulása ezen a Föld nevű bolygón.

Ha ezt a „jövőt” látom, akkor mi értelme leírni egyetlen mondatot is?!

Satyával beszélgettünk erről (is). Benne több még a reménység, mint bennem...

LEGYEN NEKI IGAZA!!!

29

Amikor – évekkel ezelőtt – lezártam az „*A rák évada*” című kötetemet, szinte reményem sem volt arra, hogy lehet még egy következő is. Hiszen minden tekintetben olyan helyzetben voltam, hogy további ilyen vállalkozásba belefogni értelmetlennek tűnt. Később, ahogy szervezetem lassan – de milyen lassan! – megerősödni látszott, és képessé váltam folyamatosabb munkára, eldöntöttem, hogy belefogok az idő teljességét, az örök *Mostot*, vagy a *Most* folyamatos jelenlétét valamiként megjeleníteni az anyanyelv teljességében. Hogy belefogok ennek az elképzelésnek a leírásába. Formailag a „függőleges hullámzás” tengelyébe beépítve mindazt, amit a „most” mindig jelen idejű pillanatának éreztem és gondoltam.

Ma ez az elszánásom és közel hároméves munkám – együtt egyéb más írásaimmal, vagy azokkal párhuzamosan – véget ért.

Az „*Egy spondeus mögött a csend*” elkészült!

Ma lezártam a számítógépbe megszerkesztett, nyomdakész kéziratot.

Mostantól számítva pedig már *Az Omega-kísérlet*, a „létezés műfaja” a mindennapi föladat, amely az *Egybegyűjtött... XV.* kötete lesz – majd.

Ma szemorvosnál voltam, s megkérdeztem tőle, hogy két évig még elbírják-e szemem a munkát. Megnyugtató, hogy „addig biztosan.” Ez meg engem nyugtatott meg.

Kint sötét áradattal zuhog az eső, ki se dughatom az orromat, pedig ilyenkor mindig járok egyet az udvaron. Ehelyett most – napzártaként – megiszom egy fél pohár féledes tokaji furmintot.

Úgy érzem, ennyit megérdemlek...

Az utóbbi években – de pontosabb ha évtizedeket mondok – már szépprózát, regényt, novellát nem írok, illetve nem írtam. Fontosabbnak találtam – mert azok is voltak, s azok ma is – a megéltek, a megtörténtek és az elgondoltak javát fontossági sorrendben összefoglalni.

Az Omega-kísérlet ennek a vállalkozásnak a megvalósult, kísérleten túli része.

Azonban!

Azonban amikor egyedül voltam a kassai betondzsungel tizenkettedik emeletén sok napon és sok éven keresztül, vagy mondjuk egy erdőszéli magaslesen, vadakra várva a megfogalmazhatatlan csend teljességében, olykor egész novellákat, regényeket gondoltam végig... Elemi részeket a szerkezetükről, a cselekmények rétegeiről, távolabbi és közelebbi hullámvásukról, olykor még a párbeszédet is egymásnak feszítve.

Szilárd konstrukciók álltak egybe egy-egy ilyen estén, de úgy, hogy a jelen-idejű est árnyalatai, az erdő hangjai és az égbolt fényei, olykor az esőpermet különös zizegése is helyet talált különös tartóelemei között.

Később ezt az egészet le is írhattam volna, de nem tettem meg. Kézenfekvő a kérdés, hogy miért e mulasztás, a lehetőség elszalasztása.

A kérdésre nincs értelemmel felfogható válasz.

Az azonban mára – mostanra, mintegy következményként – bizonyossá vált bennem, hogy van meg-nem-írt irodalom is.

És még azt is állítani merem, hogy a meg-nem-írtak egy-egy író életművének akár többszöröse is lehet. Mert csak az tudott, amit az ember le- vagy megírt. Ugyan kinek van sejtelve arról, ami néma csend!?

Az omega-ponton túliak pedig a mindenség részeivé váltak. Már-már ez az eretnek gondolat sugallja, hogy az éjszakai égbolt ragyogásává változtak...

Égi irodalommal!

Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy ez az „életműrész” értelmezhetetlen. De ha mégsem?

Hiszen a halálontúli eseményekről nincsenek embertől származó emlékeink.

Más ismeretekre pedig ma még nem hagyatkozhatunk e tekintetben – sajnos.

Ám bennem ma még folyamatosan jelen van, mind egyszer majd megírandó földat a még az elmúlásig elgondolhatókról. Vagyis *Az Omega-kísérlet* „folytatása”, eseménysor-történet.

Hétköznapi nyelvre lefordítva: a már megírtak tárgyiasult részei mellé az élet végső pillanatáig ez is ugyanúgy létező, mint az előbbiek.

Mert csak az leírhatatlan, ami ezután következik...

Csáky Anna

Özvegyasszonyok

Ülnek a padon, törékeny angyalok,
sápatag ború ül mindegyik arcon,
ezernyi ráncot kivésve, hagyva ott.
Hangjuk elhaló, lassú őszi sanzon,
szemük tavában sötét, néma mélység,
régii titkokat rejtő bú-verte csend.
Szerelem volt-e, kínok, szögek érték
a lelkük, mely múlton vagy jövőn mereng?
Így tanul múltást a halovány ősz-ég,
alkonyi fények örvényén omolva,
kergetve színek száz guruló gyöngyét,
mielőtt elnyeli sötétség odva.
Ülnek az asszonyok az ősz karzatán,
szótlan cipelői temető-bajnak,
lelkük üregében kongó, vad magány,
amibe férfiak már belehalnak.

Éhes veréb politizál

Szürke kis éhes veréb vagyok,
az ember néha dob kenyeret,
rávetem magam a drága falatokra,
tolakszom, csípek, hogy egyek,
különbön hoppon maradok,
mint a többi koldus vacogva koplal,
sóváran nézve kövér sasokra.

Majd ha már nem fal annyit az elit,
s megdobál minket nagyobb adagokkal,
talán az én gyomrom is megtelik.

Október

Aranyló nyírfaeső
csüggeteg őszi szélben,
sárga, haldokló láz
egy macska szemében,
tört sugarak, fátyolos egek,
elhaló tücsökszó, köd, permetek,
szürkülő virágra fáradt lepke száll
szelíden, mint puha hó hull
majd e szíromkoszorúra
útravalóul.

Vadludak

Gágá, gigágá,
elmegyünk mi világgá!
– szól a vadlúd, s szélre lebben.
Tél üzen a levelekben,
bukott angyalok zuhanóban
e késő-nyári mulatóban,
s szíven ütnek szárnyaik.
A nádas csupa pára itt,
új kaland vár más határban,
friss erőtől fess a szárnyam,
éjszaka mind délre szállunk,
vadlúd-rikoltás lebeg utánunk.

Az elvérzett évszak

Levetkőznek halkan a kertben a fák,
sok ezer levelet küldnek a széllel
a didergő, száraz, sápadt füveknek,
beterítve lágyan a hűlő földet,
s a közelgő tél előtt tisztelegve.
Lombgerebennel táncol az ember,
hajtja a csóktalan szél kerekét,
e fájdalom, jaj-dús nyikorgó dallam,
a halk zizegés, bús lágy-neszű hullás,
a haldokló szépség most elbűvöli.
Átsír a fákon az ősz, zúg jajongva,
nem rémület, vész vagy riadó-zengés,
nem a szél verése recsegő ágon,
csak az évszak búcsúzik elesetten:
tört fényű szemei félig lehunyva,
aláfuttatva rozsdaszín erekkel,
és mielőtt eldől e láz-teli végharc,
keményet rúg még a dicső porondon,
a lehulló lomb pedig betakarja,
s kivont kardokkal őrzik, állva a fák,
a tiszteletére épp levetkőzők.

*Fecske Csaba***Tücsök**

A hallgatózó kertben,
ahol halkan nő a fű,
és majd észrevétlen hervad el
amint a múlás rálehel,
ebben a kertben
él a kis tücsök
két fűszál között.
Ó beh jó hely az a kert!
Évszakok őrzik:
cserfes tavasz,
komoly nyár,
ott sírdogál az ősz,
ott didereg a tél –
A házban
öreg anyóka él.
Ezért, ki tudja mért?
olyan jólesik
crí, crí, crí,
olyan jólesik
crű, crű, crű,
hajnalban s alkonyatkor is,
és persze máskor is,
olyan jólesik ciripelni.

Tavasszal a kis tücsök
hangja oly vidám,
anyóka szívét, mint
kihűlt kemencét fűti be.

Nyáron, mikor az éj
csillagfénnel megtelik,
a hang anyókat álomba
ringatja, s ő alszik
reggelig.

Ősszel a cirip olyan őszikés,
anyóka szívét pára fújja be.
"Ej kis tücsök, ne fájj,
ne fájj kis tücsköcske,te!"
Anyóka hangja
Levélzizegés,
Anyóka szája,
mint a seb, ha fáj –
és lassan elröpül,
a semmibe bú a táj,
s a kertben is üres
és kihűlt a hely,
majd ellepi sok álmos virág,
megannyi hópehely...

Hattyú

Büszkén, már-már gögösen
 úszik csöndesen,
 mint szélcsendben egy lassú
 vitorlás, a Malom-tó vizén a hattyú

Szép karcsú, királyi nyak,
 hósín tollazat –
 Fejét magasra vetve
 mártózik a víz-csiklandozó szelekbe.

Talán Észak illata
 hívja, a haza
 jéghideg, nagy vizei,
 zúgó fenyvesek, nyírfák üzennek neki.

Vár-e szárnyuhogásra,
 érkező társra,
 várja-e ott a tavon,
 hogy a magasban felbukkanjon egy rokon,

vagy önmagába zárta
 örök magánya,
 s ösztöneiben a múlt,
 mint régi könyv, olvashatatlaná fakult?

Társtalanul, csöndesen
 úszik a vízen.
 Hósín toll, királyi nyak –
 Koldusként, lehulló kenyérdarabra csap.

Bagoly

Éjjel mikor a sötét erdőkre már
 a hasas Holdnak fénye foly,
 és alszik a lomb s a lombban a madár,
 álmából ébred a bagoly.

Tollát borzolja s vadászni indul,
 csonka ágról rebbenve fel,
 megriad pocok egér és kisnyúl,
 érzik most gyorsan rejtőzni kell.

Mint sötét árnyék suhan messzire,
 valahol nyöszörögve rí
 a róka elkóborolt kicsinye,
 az oktondi gyöngé rókafi.

Lassan a vízpart fölött vitorláz
 az éj hús legébe mártva
 szárnyait, zsákmányt érez a vadász,
 a vízen gyanútlan szárcsa,

lecsap rá, s az holtan terül el.
 A nádas titkokat susog,
 elnyújtva bús bölömbika éneke,
 szikráznak fenn a csillagok.

Kócsag

Körülötte lágysz hullámok fodrozódnak,
kecsesen ring tova, mint egy könnyű csónak,
szélbe mártva fekete csőrét a kócsag,
hótollán szikrákat vet a lebukó Nap.

Meg-meglebben a szélben hosszú kontytolla,
nyaka mintha karcsú váza füle volna.
Békahússal jóllakott már, partra lából
nem messze bokron ringó otthonától.

Fekete lábán az ujjak citromsárgák,
szárnya kéklő nyári égen húz barázdát,
halványul a Nap, készül az alkonyatra,
a folyó csacsogva vet habot a partra.

Elcsitul a liget, nyújtózik az árnyék,
vajon hány szép napot tartogat a nyár még,
hány fészkalja tojás kel ki még őszig?
A parti cserjések fészkek titkát őrzik.

Bodnár Éva

Túlélés

Irtottak fegyverrel,
kapával, kaszával,
Irtanak szóval
és politikával.
Teszik ezt csellel –
tették ezt ármánnyal,
janicsárok szájalmas,
vicsorgó hadával.

Büntetni akartak,
bűnöd, hogy magyar vagy.
Rád süttött bélyegét
hordod a vádaknak.
Kaptál már hideget,
meleget – eleget!
Lassan a testvér is
halállal fenyeget...

Anyátlan huszárok
védik az országot,
ordító seregük úgy áld,
hogy elátkoz.
S miközben egységet
hírdetnek mindenütt,
nem hullt le rabláncod,
csak nyakadra felkerült.

És mégis élünk. Vagyunk,
Hol gyökerünk él,
ott maradunk...
Ott megmaradunk.

Szülőföld

Emlékeimben úgy él ez a táj,
mint az imádság,
mely örökérvényű.
A szülőföld – ahol az sem fáj,
hogy az élet után
elmúlás jön... és halál...

A föld, a rög, az ősi gyökerek,
ahol szerettél és szerettelek,
Ahol dacoltam a reménytelennel,
de jobb hazáról nem akartam hallani...
Nem tudtam menni, új ruhába bújni,
magamat valaki másnak vallani:
Mert mégis-mégis ideköt valami.

Darabjaim

Szétesek.
Darabjaim peregnek,
mint ujjaim közt a száraz homok...,
Hasadok, mint az atomok.
Állíts meg!
Vágyom a régi, boldog életet,
de e búskomor hangulat,
eltorzítja az arcomat.
Hasadok...
Szétesek...
Gyúrj össze újra:
Embernek.

Gyász

Konduljatok harangok,
Ne legyen csönd.
Harsogjátok túl
Falum határait!
Szememre száll az éj,
Sötét a végtelen.
Nehéz a levegő,
Akár a fájdalom,
Akár a félelem.

Fáj

Valami rezdül,
valami lobban.
Valami mozdul,
valami koppan:
valami fáj...

A szavak jönnek:
ítélet szól,
Maroknyi hited
tűnőben valahol.
Valami fáj...

Vergődés furcsa
álmából ébredsz,
sima víztükörbe
bele sem nézhetsz -
valami fáj...

Megtépett lelked
sebein fátyol,
Itt az idő: most
búcsúzz a mától,
hogy többé ne fájjon,
ami MOST fáj!

Tűztánc

Tűz vagy – s ahogy játszik
lángoddal a szél,
Megérint lángnyelved,
s bennem tovább él.
Tűzzé válok én is,
mely nem pusztít el –
Meleg fénnel égek,
gyere, jöjj közel!
Lángoló parázsból
utat törő fény:
Sötét fellegek közt
megbújó remény...
Minden pillanatban
érted ragyogok,
s ha kialszik fényed...
én is ... meghalok!

Esélyegyenlőség?

Kinek a test..., kinek a vér...
Kinek haza..., kinek csak tér.
Valahol átok... Valahol áldás.
Valahol bennrekedt
egy segélykiáltás!

Itthon-lét

Itt élek,
ez a föld az otthonom.
Ennek a folyónak
vizét szomjazom.
Ebbe az utcába
hívogat a szél,
s érti szívem azt is,
ahogyan zenél.
Ezeket a fákat
öleli karom,
amikor sétálok
az őszi avaron,
vagy virágos réten...
S ha eső simogat,
elfeledek bút, bajt,
napi gondokat.
Megérint a tiszta
alkonyati fény,
és a csillagokkal
ébredő remény.
Itt az otthon békés
hangulatát érzem...
Nem csábít el más föld –
csak itt vagyok boldog,
ezen a vidéken.

Káliz Sajtos József

Aranyló ősz

– gyerekkori emlék –

A lemenő nap fényében
kis szárnyas rovarok
föl-le röpdösnek...
A mókás mutatványt
nézem tátott szájjal. –

Mintha fényfüggöny
mögül (láthatatlan
szalakon) zsonglőrködő
gyerkőcök mozgatnák
a kis similabdákat. – –

Ódarészlet

Anyám, te Édes,
mióta bőröd
bársonyától
elváltam: utam
tövises, érdes...

De az ölelése,
az érzés –
mit tőled
ringatva kaptam –
mindvégig kitart,

ingathatatlan.

Ötvenhat, hatvan

– imatöredék –

Uram, még élünk, küszködünk,
telnek a napok, évek,
s a csírázó magból
felnőnek nemzedékek...

Add, hogy ők is megértsék,
ama fényes őszön egykor mi történt;
és miért hervadt el
tíz-egynéhány napra

a remény forradalma;
s mért csaholnak ma is
a régi alomból előbújt törpék,
kik a szüléjüket is megölnék!...

'Emeld föl fejedet, nemzetem!'
– ébredj az ájulásból,
és ne hagyj, hogy a latorhad
megint porig alázzon...

Az égiek látják, hol az igazság,
s nem hagyják, hogy sírodat ássák,
szegény, megfáradt Magyarország. –
Hajoljon le már az Isten hozzád!...

Ha rád tör a szerelem...

Mint mikor a patak
partján buzgár fakad,
és nincs segedelem,

éppígy lopakodik,
s föl az ágyékidig
kúszik a szerelem.

Bajod – mint a kolonc –
lehúz, s csak hánykolódsz
az érzések árján...

S mert másutt ténfereg,
Vénusz se nyújt kezet –
vesződni hagy árván;

azzal sem törődvén,
hogy a sebes örvény
a melledig fölcsap...

A megmentőd messze,
a szíved már veszve –
fülig szerelmes vagy.

Csontos Márta

Rémtörténetek

Letekintő

Próbálok hason feküdni, hogy
ne süssön érzékeny pontomra
a Nap, számban fűszálak gyökereznek
egy majdani élet tetemre hívásához,
s próbálják elhíttetni velem, mennyire jó
lesz abban a földszagú sikátorban,
ahol majd, az elrendelés szerint,
találkozom a porrá változtatás
Nagymeisterével.

Projekt-módosítás

Szárnyaim nem nőttek ki, így
csak szememmel célzom meg az eget,
s a kékség szédületében nem veszem
észre, mint tiprom el azokat a kóbor
angyalokat, kik lábam alá hullottak,
mielőtt átadták volna Isten kezéből
a nekem küldött stafétabotot,
a Menny és a Föld között legrövidebb
szakaszon megrendezett váltófutáshoz.

Már bánom, hogy saját szárnyamat
kölcsonadtam egy rövid távú kirándulás
reményében, mert már végleg leszakadtam
a többiektől, s érzem, hogy lassan
már magamnak sem hiányzom.

Az alagút túloldalán

Balázs Tibornak és lányának, Zsófikának

Nem tudod mi van a behajló folyondárok mögött, a mélyülő zöldben árnyékok várnak ugrásra készen, s ha a fény is beleájul az anyagtalanság ördögi keverékébe, te ott állsz a kétségbeesés ötödik dimenziójába ácsolt magaslesen.

Mindenhol oroszlánszagot érzel, láthatatlan orrrlyukakból bűzös párafelhő kíséri lépteidet, s ahogy párolog a félelem pórusaiddból a sötétben, úgy érzed, bármi megeshet veled.

Próbálsz meggyőzni magad, hogy nincs mitől tartanod, nem élnek itt oroszlánok, Afrika messze van, s az állatkertek rácsai mögött veszélytelenek a szafarit uraló sörényesek.

Csak frontátvonulás van ma nálad megint, a nyirkos levegőben zavaróbbá válnak a romlott hús szagát megidéző erdei illatok.

Ujjaid remegve keresnek egy biztonságos kapaszkodót az érzékelhetőben, mikor a túloldalon hirtelen megtalálsz az elvesztett világosságot, s a szétnyíló felhők felvillantják előtted a Napot.

Az alagút végén ott áll mosolyogva védőangyalod, s ahogy mélyet lélegzel a záporral átszűrt tiszta levegőből, egy pillanatra te is érzed, hogy itt tényleg nincsenek oroszlánok, s a félelem láncát remegő testedről lassan letekered.

Balázs Tibor

Fák, hajnaltájt

Az udvaron ezüstfenyő,
Isten keze ültette el,
árnya benő az ablakon,
árnya is Urunktól vagyon,
nem égi hulladék, se jel.

A házra a fény felfeszül,
falain kúszik fel a kék,
fákat mosdat a kék, a zöld,
s a hajnalpír is odaég.

A házban négy apró gyerek
a hajnalfényben szendereg,
s békésen alvó szilvafák
nyújtózkodnak a ház felé,
a fehér kerítésen át.

A házban két lány, két fiú,
az anya, és a virradat
fény-árnyjátéka arcukon,
mi Krisztus után ránkmaradt.
Fenyő az udvaron, fenyő-
fa ágaskodik fel
az ablakig, hol négy gyerek
álmában is eléri, el,
az ágait, kezeivel.

A kút vize ezüstfenyő
alatt csillan, csobog bele
az Égre mázolt Semmibe,
s mi volt, mi nincs, az összenő.

Fess ez a hajnal, Istenem,
ahogy éjedből kémlelem.

A kertben zöldell, zöld a fű,
tombol a zöld a főnyenyen,
s szétdobálva emitt, amott
balta és szekerce pihen,

s csillan a fűben a jatagán,
mit markos kéz odavetett,
és bárd szórja szét azt a fényt,
amit Atyánk ráengedett.

Fitt ez a hajnal, Jó Uram,
bár nem felé vezet utam.

A fenyő alatt ott a kút,
vizében poshad már a kék,
a kék, a zöld játéka ring
gyermekszemekben, és az ég.

S az ezüstfenyő megremeg,
levelein reszket a dér,
az ezüstfenyő négy gyerek
látomásában égiség.

S a gyerekek úgy ébrednek,
hogy reszket már a levegő,
mert nem lehet azt mondani,
kiejteni, hogy „énteő”,

hogy „ő”, azt szólni nem lehet,
a balta odavetett,
s szekerce, jatagán oda,
a bárd is, s mint írva vagyon:
a balta odavetett.

Fenyő alatt a kút vize
csobog a mosott Semmibe,
s a kút vize is mérgezett,
vagy az volt, vagy csak az lehet.

Ez a hajnal már nem enyém,
s nem enyém ez a költemény,
zárósort is visszakerem
az Úrtól, ha leül beszélni vélem.

Hajnalban döntik ki a fákat,
engedjétek hozzám a Családapákat!

J á t s z ó t e r e k

Van egy játszótér a Pilisben,
ahová, Apa, nem jöhetsz.
A hinta itt az Égbe száll,
a Nagykevély lábainál
megáll, s te ecc-pecc, elmehetsz!

Mondják, van másik játszótér is,
gyümölcstől ékes almafák
nőnek ott titkon, s azt regélik
örökbe fogadt anygalkák:
az Éden megtelt és bezárt.

Játszótereken kívül nincsen
gyerek! Ott egy-két apa ténfereg...
S te nem vagy itt e kedves téren,
veled játsszani hogy lehet?!

Lehet, a Nagykevély világol
kéken el, el, e lányszobából,
s kiszuperált libikókára
hull a pilisi, kéklő pára,

Igen, Apa, ennyi volt mára,

Isten ott hintázhat veled.

Csepcsányi Éva

Eger 2016

itt minden lassan változik,
mint a nagyon öreg emberek.
a téren át levelekkel lohol a szél,
vajon mit üzenhet nekem?
talán Gárdonyi írta, de titkos
naplója számomra rejtelem.
egyébként is, régtől tudják az egriek:
„Csak a teste”. házára, pipáira és
olajbarna könyveire gondolok.
Menedékem, Szent Antal temploma
még áll, de lakóit már nem ismerem,
még a miséző pap is idegen.
A főutcán volt tanárok, diákok: mosolygunk,
mint akik tudják a kimondhatatlan titkokat.
amit csak az egri szobrok, macskakövek és
Líceum falak, amit nem érthetnek a kőszák.
És a régi kollégium ablakából mi nézünk szét
holdporos szemekkel, négyen, mint hajdanán,
de... talán rosszul láttam a könnyfüggönyön át.

Istenkereső

Nagy papírlapra íródott egy mondat.
hangosan fölolvastam. Azóta ott lebeg
a Citadella szerpentinén.
Krúdy óta sokat látott már e környék. Sokat
hazudtak „fürge bokák, szalagos cipellők”

*

Végigjárom a néma Édent: magába rejtezik
tányérnyi rózsák bókoltak felettünk, azt mondtad:
„milyen szép”

*

Sirályok nőttek szánkából, pelyva-puha hasuk a víztükröt
súrolta ahogy vitték híredet: repültek, repültek lomhán, pelyhesen.

Aranykor

Van valahol egy absztrakt világ,
a napéjegyenlőség és a Föld tengelye tőle
független, és
független a vízcsepp a levélen, a cetek útja az óceánban,
az elhalt testek bomlása és a mennyország törvényei.
Az absztrakt nő és az absztrakt férfi visel hadat
egymás ellen, hiába írta Pál: a pályán kívül maradók ezerszer
boldogok – ahol *Minden Egy* ott van az Aranykor --

Én másról tudni soha sem akartam.

Mondják, éltek emberek kik nem imádkoztak, és nem ismerték
a szertartást. Nem ittak bort, és nem sírtak át csillagos éjszakát

Mondják – léteztek emberek kik elhitték: a törvény betű,
az igazság ima és szertartás. A borban, sírásban és csillagos
éjszakában bíztak.

Talán mind léteztek. Talán sohasem voltak.

Szfinx

itt maradtam gigászok korából
tartani fegyelmet eget verő oszlopcsarnokokat
megjártam régészek kamráit tevekaravánok pihentek
lábaim előtt óceánokból igazgyöngyöt szedtem
a tengeri szörnyeket engedelmességre szorítottam és
őriztem a rendet korok előtt idők után kívül és legbelül
ha lélegzel engem lélegzel ha iszol engem iszol ha ürítesz én
távozom testedből engem szül minden asszony én harapok minden
húsba engem földelnek el minden halottban és tejtetstvérem mind
Mózes Nabukadnezár Platón Cicero és Ágoston de csavarogni csak úgy
a ligetben egyedül Hamvással szeretek

Szűk Balázs

Ki Istent is eltakarta... Fekete tűz

öt meg hat
roppanhat
ki léhán
mártózik
a napba
élő Aranyba
a nagyba:
ki Istent is
eltakarta;
fájdalmát
szívünkre hagyta
csapkodó
fekete lukra
a sötét buszra
a sorompón túlra
a határra bukva
a szemfedőre
fekete kőre
ráhulló csendre:
fehér sörényű
Rendre
s a halálon
túlra
Istenhez igazulva
a jobbik részhez
Szerelmes Mindenséghez.

Öröm ködös ormon,
Mielőtt zuhanok;
Korom törött körmön,
Mielőtt fulladok.
Tűz tépi a fákat,
Sikoltó tanyákat.
Ez az ország gyásza,
Monoton fohásza.
Ez az ország éke:
Fekete fekélye.

Csák Gyöngyi

Futókor

Nyelvét előre
kitépik: bűneikre
ne legyen tanú.

***

Köztük helye nem
volt, így búvópatakként
csörgedezhetett.

***

Csillaggá miképp
lehetnek a lárvák? – nem
múlik haragom.

***

Egyre nehezebb
lélektől egy másikig
tornázni magad.

Kéréseid

Világítsak – kérelelsz,
felgyújtott erdő
ropogjon ereimben;
vérezze fel talpam
a nyomkereső ösztön,
elmém rezervátumában
őseim jussanak levegőhöz,

mondjam el még
e szorongássá alázott ringben
az arcok élén sorvadó reményt,

boldogság-látszatot minden
feltápáskodás után,
a kapott sebek hogyan válnak
életben tartó réműletté –,

múlás csapásaitól
miként zsibbad el
visszavonhatatlan,
kacér szózatunk,

tünékenyben a reménység
hiába vérszegénylik
az éhség éhség marad
és szomj a szomj.

Candide fárad

Csak az útkereszteződések
a választás iszonyú kényszere

a megismerés mellé
a felismerés beismerés
megdöbbenés rádöbbenés
mint járulékok

rácsain kívül sem szabad
az ember
magánya vetkőzteti
félelme
adja bérbe.

Mielőtt

meztámadna az
elszótlanodni-kór,
tömött soraikhoz
csapódva tartanék
észak felé vissza,
elősóhajtani még,
a kevés veszíthető
hogy kaparja torkom,
és a nem tudtam
megállítani perc
is szép; szebb,
mint gondoltam volna.

Kaiser László

Ady Endre születésnapján

Ne adjon feloldozást
a pohár bor, semmi.
Nem adhat föloldozást
a csak lenni, a nem keresni.
Ne adjon föloldozást
a muszáj-menekülni –
nem muszáj a Semmi:
hanyatló árnyék ha óriási,
félni tanít – meg lenni!

Az is köszön, ki nem köszön

Tévedés volt vagy győzelem,
mindenben élet ragyogott,
vaksötét nélküli mélysötét,
felhős éjeken csillagok.

Hajnalpírban a fekete
nem gyászolt senkit, mért tegye,
szivárvány mögött kékfehér,
színeknek őrző istene.

Kavalkádban a nyugalom,
békecsöndben a hangzón,
vacogva hallott gyúlszavak:
az is köszön, ki nem köszön.

János áldásával

Ez a mámoros időtlenség,
este nyolc óra későn vagy korán,
mered maga elé, és ő sem tudja,
okosan néz vagy bámul ostobán.

Menni kéne egy újabb kanyarra,
s bár közel van innen ama sarok,
lomhán mozdul a láb, aztán sietve:
gyorsító lett a kiszáradt torok.

A sarki művekben végre zajos béke,
nyugszik a lélek, nyugszik a test,
mennyi aktív idős és fiatal:
súlyemeléshez senki sem rest.

Lendül a kar asztaltól szájig,
izomfejlesztő sok mozdulat,
előtte, utána életreceptek,
tört sorsú ember már így mulat.

A hajnal szürkéje bússá varázsol,
vagy üvöltő hőssé önmaga előtt,
majd jön a pont, semmit sem érez,
a remegő láb nem őriz erőt.

S indulni kéne hazafelé,
indul is bátran, mégis tétován,
János áldása kíséri útját:
várja páros vagy páratlan magány.

Egy neked

Talán teljes élet,
talán valami más,
talán torzó minden,
talán nem fáj, ha fáj.

Talán nincs is talán,
talán bizonyosság,
hogy érted is van:
a szétcsúszott világ.

Hogy érted vagyok,
s a világ bármilyen:
egy, mindig csak egy
neked ólomnehéz szívem.

Nem vagy velem

Nem vagy velem, nem vagyok,
árva gyerek, elhagyott,
Isten fénye nem kopott,
mégis sírnak angyalok.

Olasz Valéria

Fohász

Felhőkarcoló hegyeim nincsenek,
Uram, hitem csupán fa lombjáig ér,
kételkedve, rogyant térdekkel,
esendő emberként járulok eléd.

Látod, éveim inogva telnek,
suhogó angyalokról álmodom,
ábrándjaim magasba emelnek,
de rám zuhannak józan nappalok.

Mégis, aprócska jelet, ha kérhetek,
hogy kibírjam, ha fáj, ha szaggat,
terelj felém csupán egy felleget,
s gyakorolj rajtam némi irgalmat.

Mellkasomban két sóhaj között
hordozom, mi valaha megfogant,
ott benn vergődő rabmadár köröz,
ártatlan rabsága engem már nyomaszt.

Segítsd, Uram, hogy kiszabaduljon,
ne hulljon szárnya vesztőhelyen,
repülését csillaggal kísérd az úton,
nyugalmat találjon sérült lelkemen.

Hazajárok

Hazajárok.
Harmatos fű kiált rám ha lépek,
kiharangozzák harangok
csendes hazaérkezésem.
Ág reccsen, madár rebben,
nem vár otthon rokonember,
egy közülünk megint elment.
Csak a madárfütty ismerős,
belezeng a harangszóba,
kevesebben lettünk megint,
égiekkal leszünk jóba.
Visszajárok az időbe'
faluszéli temetőbe.
Apám-anyám betakarva,
-nem emlékszem jól az arca-,
ki felnevelt, enni adott,
mutatott fénylő csillagot.
Egyre többet járok haza,
csak az égnek van már szava
hozzám,
haranglombú fák ölelnek,
emlékezni ők fognak rám,
ha majd egyszer útra kelek.

Mindennapi

Az életbe indulok
minden reggel újraébredve
mert minden nap egy új élet
a tudat velem egyé lett
hogy láthatom ég a homlokodat
láthatom nap a szemeidet
hallhatom szél sugalmait
s erek pataksanak bennem
láthatatlan lüktető mederben
minden napod új ajándék nekem
te szerelemben fogant életem
s míg reggeledre ébredek
folyvást el-elrévedek a csodán
mely bennem történik s kívülem.

Ó, elmondanám...

Így hatvan körül
az ember bölcsen hallgat
elrebegi – csak úgy – magának
mit mondana el fiatalnak...

...nézd a fákat
egyik sem jajgat
egyik sem csinál forradalmat...

...nézd az eget
nappal s éjszaka itt van
mindig veled ha álmaid
zavarják kényszerképzetek...

...ó, elmondanám – ha megértené –
hogy hatvan körül az ember
csillagánizsna is örül
s az aprócska nap
fényforgácsain heverészni
mily csodás...

...ó, elmondanám
– ha figyelne rám –
hogy a lélekben ott
rejtőzik a folytatás...